

Pszichiátriai Betegek Lakóotthona

9970 Szentgotthárd Május 1. út.19.

Set. szám : 597 /2016

SZAKMAI PROGRAM

a pszichiátriai betegek lakóotthonának működéséhez

2016. év

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 5/§. (1) bekezdés d. pontja írja elő, hogy a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézménynek rendelkeznie kell Szakmai Programmal.

A Szakmai Programnak tartalmaznia kell

- I. a szolgáltatás célját, feladatát, így különösen
 - ♦ a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a kapacitások, a nyújtott szolgáltatási elemek, tevékenységek leírását;
 - ♦ más intézményekkel történő együttműködés módját;
- II. az ellátandó célcsoport jellemzőit;
- III. a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, a gondozási, rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát;
- IV. az ellátás igénybevételének módját;
- V. a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját;
- VI. az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat.

A rehabilitációs célú lakóotthon a Pszichiátriai Betegek Otthona Szentgotthárd (*székhely: 9970 Szentgotthárd, Hunyadi u.29.*) szervezeti egységként, de különálló épületben működő 14 férőhelyes (*telephely: 9970 Szentgotthárd Május 1. u. 19.*) intézménye. Az ország legnagyobb krónikus pszichiátriai betegeket gondozó bentlakásos otthonához kapcsolódóan, átmenetet képez az intézményi létből a reintegráció és a rehabilitáció felé.

A *rehabilitációs célú lakóotthon* az intézményben élők elhelyezési körülményeit, életminőségét javító, személyiségük komplex fejlesztését célzó sajátos és nagymértékű szabadságot biztosító ellátási forma. A szociális segítő közreműködésével működő lakóotthon 14 pszichiátriai beteg részére nyújt életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást.

A fent említett szakmai célok megvalósítása érdekében egy komplex szakmai programot dolgoztunk ki az egyénileg szükséges külön szolgáltatások figyelembe vételével, ami tartalmazza a pedagógiai, mentális és egyéb segítségnyújtási feladatokat. Főbb elemei az önállóságra való nevelés kapcsán a megfelelően alkalmazott pszichoedukációs és az ehhez kapcsolódó szocioterápiás eszközrendszer, valamint a munkavégző képességmegőrzését lehetőség szerinti fejlesztést célzó foglalkoztatás biztosítása.

I. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA

A lakóotthoni elhelyezéssel olyan gondozási formát kívánunk biztosítani pszichiátriai betegek számára, mely illeszkedik a korszerű és differenciált gondozáshoz, ugyanakkor a lehető legnagyobb szabadságot és önrendelkezést biztosítja számukra.

Valljuk, hogy minden beteg, ill. fogyatékos ember jogosult a közösségi életre, a reintegrációra. Az eredményes lakóotthoni felkészítéssel, majd az elhelyezéssel is biztosítani szeretnénk az ellátottak részére a korszerű és jogszerű pszichoszociális gondozást, építve az egyén szükségletei által meghatározott öntevékenységre. A cél eléréséhez felhasználjuk az igényeket átfogóan lefedő komplex orvosi és pszichoszociális intervenciókat, a maximális készségfejlesztést, a szükséges támogatás biztosítását az aktivitásra, reintegrációra.

Fontos célkitűzés, hogy a rehabilitációs célú lakóotthonban mindenkiben – lakó és segítők – tudatosuljon, hogy ki miben dönthet, kinek mikor, miben van választási joga, az életvitel milyen területei azok, ahol csak a lakónak, vagy csak a személyzetnek vannak kompetenciái és melyek azok a területek, ahol kompromisszum eredményeként születnek a döntések.

Az egyéni kompetenciával hozott döntéseket mindenkinek tiszteletben kell tartania, hisz csak így biztosítható, hogy ne csorbuljon az emberi méltóság és érvényesüljenek az emberi jogok. A kompromisszumként született döntést (a lakó részéről abban, hogy „mit szeretnék”, – a személyzet részéről abban, hogy „mire van lehetőség” mindenkinek sikerként kell megélni. Fontos, hogy a lakóotthonban élő közérzete jó legyen, tudja, hogy az ő választása, hogy itt él. Érezze, hogy mindennapjai során az őt közvetlenül érintő személyes ügyekben ő dönthet és vágyait – a lehetőségekhez mérten – meg tudja valósítani. Nyíltan megfogalmazhatja kifogásait is, kérdéseire őszinte választ várhat. Környezete olyan, amely biztosítja a személyes szükséglet terén a választási lehetőséget.

Más intézményekkel történő együttműködés módja

Lakóotthonban elhelyezett lakóink is részt vesznek a társintézmények által szervezett sport és kulturális rendezvényeken, Intézményünk évente megrendezi a hagyományos Sport és Kulturális Találkozót, a „Juniális”-t, melyen kb. 10-15 intézmény lakói jelennek meg, ennek is aktív résztvevői.

Minden évben megszervezzük az Ellátotti Önkormányzati napot, melynek keretében a meghirdetett kreatív pályázat eredményhirdetése is zajlik. Több intézményből érkező pályamunkákból kiállítást is rendezünk. Öt éve irodalmi pályázatot hirdetünk, melyre számos intézmény lakója küldi el

munkáját. Az eredményhirdetésen a nyertes művek meghallgatására is nyílik lehetőség.

A Speciális Olimpia szervezésében minden évben részt veszünk a három határt érintő kerékpártúrán és a labdarúgótornán. Sportoló lakóink számára sportegyesületi tagságot kezdeményeztünk. Tagja vagyunk a Speciális Művészeti Műhelynek, melynek kiállításain és alkotótáborában aktívan részt veszünk. Két lakóotthoni gondozottunk festményeiből és a székhely intézmény lakóinak munkáiból rendszeres városi kiállítást rendezünk.

II. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT JELLEMZŐI

A lakóotthonba olyan aktív korú pszichiátriai beteg kerül elhelyezésre, aki az egyéni rehabilitációs terv alapján eredményesen felkészült a lakóotthoni életformára és emellett

- önellátásra legalább részben képes,
- folyamatos, tartós ápolást, felügyeletet nem igényel,
- elégséges jövedelemmel rendelkezik az új életforma költségeinek viseléséhez,
- cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt áll ugyan, de gondnokával egyeztetve kikerülési kérelmét,
- intézményi elhelyezése során részt vett olyan szakértő bizottsági felülvizsgálaton, ahol lakóotthoni elhelyezését javasolták,
- az egyéni fejlesztési terv részét képező egyéni fejlesztő program lezárását követően elfogadja az elhelyezést,
- minimum hat hónapos integrációs időszakot töltött a székhely intézményben.

III. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, KÖRE, RENDSZERESSÉGE, A GONDOZÁSI, REHABILITÁCIÓS ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK JELLEGE, TARTALMA

A lakóotthonban elhelyezett személy részére biztosítani kell az életvezetési, pszichés, mentális, szociális, valamint foglalkoztatáshoz való segítségnyújtást:

- a lakóhelyi, munkahelyi feladatok és a szabadidő eltöltésének szétválasztását, lehetőség szerinti foglalkoztatást,
- szabadidős tevékenységeket, ill. azok szervezését,
- az ellátást igénybe vevő életkörülményeivel kapcsolatos problémák önálló megoldását, szükség esetén segítséget a döntések meghozatalához,
- az ellátást igénybe vevő szükségletei szerinti szolgáltatások elérhetőségének megkönnyítését.

- A normális napi életritmus kialakítása kapcsán figyelemmel kell lenni
 - a munkavégzésre, a szabadidő eltöltésére,
 - a munka és a szabadidő megfelelő arányára, továbbá
 - a lakóotthon fenntartásában vállalt feladatok ellátására.
- a társadalomban általánosan elfogadott normák szerinti életmód és életritmus kialakítását, gyakoroltatását,
- a mindennapi élethez szükséges praktikus ismeretek gyarapítását,
- a pénzkezeléssel kapcsolatos segítségnyújtást,
- különféle élethelyzetekből, körülményekből adódó problémák, konfliktusok kezelését, megoldásukhoz a szükséges segítségnyújtást,
- az intézmény közösségéhez tartozás tudatának megőrzését,
- a távlati cél elérése érdekében a külvilággal való kapcsolat (család, gondnokok, érdekvédelmi szervezetek, egyházak, önkéntes segítők, stb.) erősítését a kifelé nyitás érdekében,
- mindazon ellátási formák fenntartását, melyeket betegségükből adódóan igényelnek (szak/orvosi ellátás, egyéni és csoportterápiás lehetőségek biztosítása),
- szociális foglalkoztatás – munka-rehabilitáció, vagy fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás – megszervezését,
- mentálhigiénés szolgáltatás keretén belül – az egyéni rehabilitációs programban meghatározottak szerint – tanácsadást, életvitel javítását segítő programok szervezését, szabadidős programok tervezését, szervezését,
- A lakóotthonban elhelyezett személyek részére nyújtott szolgáltatások tartalmazzák:
 - igény szerint az étkezést, ruházattal, textíliával való ellátást, a mentális gondozást, a jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátást, valamint az önálló/bb életvitelhez szükséges feltételeket,
 - a szociális segítő aktív kapcsolatot tart fenn a székhely intézmény szak/orvosaival, szükség esetén az intézményi szak/orvost, ügyeleti időben az ügyeletet teljesítő nővér értesíti. Amennyiben a lakó átmeneti állapotrosszabbodása miatt nővéri felügyeletre van szükség, úgy a lakó a székhely intézmény betegszobai részlegében kerül elhelyezésre.
- A lakóotthonban elhelyezett személyek egészségi és pszichés állapotuknak függvényében elsősorban szociális foglalkoztatásban esetleg szocioterápiás foglalkoztatásban vesznek részt.

Az intézmény önállóságot vár el lakóitól, ugyanakkor szükség esetén a megfelelő mértékű támogatást, segítséget nyújtja a rehabilitációs cél eléréséhez. Ennek érdekében a lakó életkörülményeivel kapcsolatos döntéseit, életvitelét a szociális segítők folyamatosan figyelemmel kísérik.

- ⇒ A lakóotthoni ellátásban részesülőkkel a segítők és a rehabilitációs team tagjai - /szak/orvos, mentálhigiénés szakember, pszichológus, foglalkoztatási szakember, főnővér – egyéni rehabilitációs programot dolgoznak ki, melyben rögzítik az együttműködés szabályait, a segítségnyújtás formáit, meghatározzák a célokat és a várható eredmények elérésének módját, időtartamát.
- ⇒ A rehabilitációs program eredményeit a rehabilitációs team és az ellátott negyedévente értékeli, szükség esetén módosítják a tervet, majd közösen meghatározzák a további feladatokat.
- ⇒ A lakóotthonban a szociális segítő/k /szervezi/k/ a foglalkoztatást, a szabadidős programokat.

A lakók szabadidejüket önállóan tervezik, de igény szerint abban a segítő/k/ közreműködnek. A szabadidő eltöltéséhez a lakóotthonon kívül a székhely intézmény helyiségeit, eszközeit és szervezett programjait szabadon igénybe vehetik.

Rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellege, tartalma

Az egyéni rehabilitációs programoknak megfelelően a lakók számára nyújtott életvezetési, pszichés, mentális, szociális és a foglalkoztatáshoz kapcsolódó segítségnyújtási formák jelentenek elsődleges feladatot. A cél önállóságuk, függetlenségük megőrzése, a szükség szerinti támogatás, tanácsadás és életvitelt javító programok biztosítása.

Az egyéni rehabilitációs program tartalmazza:

- ⇒ az elérendő rövid és hosszabb távú célokat,
- ⇒ a várható eredmények elérésének módját, időtartamát, ütemezését,
- ⇒ a hiányzó, vagy korlátozottan meglévő személyes funkció helyreállítása, pótlása érdekében teendő intézkedéseket,
- ⇒ a konfliktushelyzetek kezelésének, megoldásának módjait,
- ⇒ szükség esetén az intézményen kívüli élet, vagy a védett környezetben történő életkörülmények kialakításának módjait,
- ⇒ a társadalomba, ill. a korábbi közösségébe történő visszailleszkedése érdekében szükséges koordinált intézkedéseket.

A rehabilitációs program eredményeit a programot kidolgozó munkacsoport félévente értékeli, szükség esetén módosítja a programot, meghatározza a további feladatokat.

Az ellátást igénybe vevő pénzkezelése, jövedelem felhasználása

A lakóotthonban élő személy a saját vagyonát, jövedelmét, költőpénzét maga kezeli, kérésére azonban a szociális segítő a költőpénz felhasználásához segítséget nyújt számára.

Ha az ellátást igénybe vevő cselekvőképességet teljesen vagy részben korlátozó gondnokság alatt áll és az erre vonatkozó ügycsoportban korlátozott a vagyonának kezelése a külön jogszabályban meghatározottak szerint történik.

IV. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

Az ellátás igénybevételének lehetősége a székhely intézmény minden lakója számára biztosított. Új lakó felvételét a leendő lakó és/vagy törvényes képviselője írásbeli kérelme alapján a pszichiáter szakorvos javaslata és a rehabilitációs teammel történő konzultációt követően az intézmény vezetője bírálja el. Amennyiben a lakó jelentkezését elfogadták, úgy kezdetét veszi a lakóotthoni életre történő felkészítés, mivel a beköltözés előtt az ellátottnak egyéni felkészítő programon kell részt vennie.

- ♦ A lakóotthonba csak a székhely intézményben eltöltött minimum 6 hónapos integrációs időszak leteltével lehet beköltözni.
- ♦ A lakóotthoni elhelyezésről megállapodást kell kötni, melyet a lakó és/vagy törvényes képviselője elfogad és aláír.
- ♦ A beköltözés időpontjáról az intézmény vezetője dönt.
- ♦ Felvételkor az új lakó és/vagy törvényes képviselője tájékoztatást kap az intézményi ellátás tartalmáról és feltételeiről, a lakó és hozzátartozó közötti kapcsolattartás lehetőségeiről, módjáról, a lakó jogairól és kötelességeiről, a lakóotthon házirendjéről,
- ♦ Beköltözéskor a lakó nyilatkozik arról, hogy a lakóotthoni házirendet megismerte, annak tartalmát tudomásul vette, szabályait betartja.

V. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Intézményünk rendelkezik honlappal, címe: www.gotthardotthon.hu

A honlap tájékoztatást ad az intézmény elérhetőségéről, az ellátásról, a szolgáltatás igénybe vételéről, közérdekű adatokról, az intézményi élet napi aktuális eseményeiről.

Dolgozóink és lakóink közösen intézményi újságot – „Mandala” címmel – szerkesztenek, évente két alkalommal, melyet fénymásolással sokszorosítanak, valamint honlapunkon is olvasható. Ebben részletesen szerepelnek az időszak eseményei, a lakók irodalmi alkotásai.

Rendelkezünk az intézményről szóló papír alapú kiadvánnyal, valamint kisfilmmel, melyet eljuttattunk a kerületi gyámhivataloknak és a budapesti kórházak pszichiátriai osztályainak.

Személyes látogatás esetén a kérelmezőt, vagy hozzátartozóját teljeskörűen tájékoztatjuk a lakóotthon életéről, bemutatjuk a lakó és kiszolgáló épületeket.

A lakóotthoni faliújságon ki kell függeszteni minden – a lakókkal kapcsolatos – a székhely intézményben elhelyezett tájékoztatót.

Személyes tájékoztatást nyújtanak a lakóotthoni segítők, ill. a lakóotthoni csoportok, egyéni beszélgetések is.

Közvetett tájékoztatás a lakók képviselőin keresztül történik, ezek formái:

- ♦ lakógyűlések
- ♦ érdekképviseleti fórum
- ♦ ellátotti önkormányzat fórumai és ülései:
 - éllelmezési bizottság,
 - befogadó - támogató csoport,
 - lakóbizottság.

VI. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Az ellátást igénybe vevők képességeikhez mértén aktívan részt vehetnek a lakóotthon működtetésében, melyhez a szociális segítő/k/nyújtanak segítséget. A lakóotthonban a lakók érdekvédelmét az Érdekképviseleti Fórum látja el, melynek tagjai közül két fő a lakóotthonban élő kliens, valamint egy fő lakóotthoni hozzátartozó. Működésének részletes szabályait az intézményi házirend tartalmazza. Bármikor joguk van az ellátottjogi képviselőhöz fordulni. Biztosítani kell részükre az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a közérdekű információkhoz való hozzájutás jogát.

További jogaik:

⇒ A lakóotthoni ellátást igénybe vevő jogosult látogatót fogadni. A látogatók fogadásának rendjét a házirend határozza meg.

- ⇒ A lakóotthonban lakók joga, hogy önállóan határozzák meg a házirendben az életvitelükkel kapcsolatos együttélési szabályokat.
- ⇒ Joga van meghatározni, hogy ki milyen feltételekkel léphet be a szobájába az ott élők engedélye nélkül.
- ⇒ Az ellátást igénybe vevők képességeikhez mérten részt vehetnek a lakóotthon működtetésében.
- ⇒ A házirend keretein belül lakótársaival egyetértésben meghatározhatja a takarítás rendjét, módját, a lakószobák díszítését, felszerelésének kialakítását, a személyes használati tárgyak használatát.

A *személyes szolgáltatást* végző személyek jogainak védelmével kapcsolatban részükre biztosítani kell:

- ⇒ a megfelelő munkavégzéshez szükséges feltételeket,
- ⇒ a munkavégzéshez kapcsolódó erkölcsi és személyiségi jogai elismerését,
- ⇒ személyiségi jogaik, emberi méltóságuk tiszteletben tartását.

Szentgotthárd, 2016. január 8.

Dr. Kapócs Gábor
Intézményvezető

Záradék:

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság képviselőjében – a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Főigazgatójának 2016. április 5-én kelt SZGYF-IKT-4112-1/2016. számú engedélye alapján – a Pszichiátriai Betegek Lakóotthona szakmai programját jóváhagyom.

Szombathely, 2016. április 7.

Dr. Huszár Lilla PhD
a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Vas Megyei Kirendeltség Igazgatója

NYILATKOZAT

A Pszichiátriai Betegek Otthonában (9970 Szentgotthárd Hunyadi u.29.) működő Ellátotti Önkormányzat és az Érdekképviselői Fórum a Lakóotthon Szakmai Programját megtárgyalta, az abban foglalt tartalommal egyetért, ill. a fenntartónak elfogadásra javasolja.

Szentgotthárd, 2016. január 8.

Görög Tibor

Görög Tibor

Ellátotti Önkormányzat elnöke

Rupert Regina

Rupert Regina

Érdekképviselői Fórum

NYILATKOZAT

A Pszichiátriai Betegek Otthonában (9970 Szentgotthárd Hunyadi u.29.) működő Ellátotti Önkormányzat és az Érdekképviselői Fórum a Lakóotthon Szakmai Programját megtárgyalta, az abban foglalt tartalommal egyetért, ill. a fenntartónak elfogadásra javasolja.

Szentgotthárd, 2016. április 7.

Lengyel Krisztina
Ellátotti Önkormányzat elnöke

Rupert Regina
Érdekképviselői Fórum

